

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 65. szám
1991. március 19., kedd

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 148 forint
Ára 5,80 forint

Torgyán: Hátra arc!

Államfőnk díszdoktor lesz — Szenátorportré — Történelmi lecke
Alapítvány az egészségügyért — Cserkészek

A szerb parlament, a koszovói elnökség rendkívüli állapot bevezetésére vonatkozó vétőjára válaszul, a koszovói elnökség megszüntetéséről vitatott meg törvényjavaslatot. Szlobodan Milosevic szerb elnök szerint Koszovó nyíltan pártfogolja a separatista törekvéseket.

Szovjet katonák letartóztatták, majd tizenkét óras fogva tartás után szabadon engedték a litván védelmi minisztert.

Egyleg csak részeredményeket közöltek a vasárnapi szovjet népszavazásról, az azonban már biztos, hogy az urnáknál megjelentek száma magasabb a vártnál, illetve hogy a lakosság többsége igennel szavazott.

Göncz Árpád és Vaclav Havel köztársasági elnököket díszdoktorrá avatja a brüsszeli egyetem. A magyar elnök tegnap érkezett Belgiumba, ahol fogadja őt a belga királyi pár.

A kiscgazdapárt tegnapi frakcióülésén, bizalmi szavazást követően, leváltották frakcióvezetői tisztségéből Torgyán Józsefet. A zárt ülésről kiszivárgott, hogy Torgyán nem fogadta el az önként lemondás lehetőségét.

Folytatta munkáját az Országgyűlés, Napirenden szerepelt a nyugdíj-kiegészítések, az állami népegészségügyi és tisztiorvosi szolgálat és a társadalmi szervezetek ideai költségvetésének problémája.

A kedvezményes lakáshitelkamat-emelés ellen tiltakozó, 57 ezer aláírást nyújtott be a Parlamentnek a „Büntetőkamatot Ellenzők Csoportja”. Az ilyen mennyiségű aláírás benyújtása már népi kezdeményezésnek számít.

Göncz: díszdoktorrá avatása előtt

Közép-Kelet-Európára irányul a figyelem a jövő héten Belgiumban, ahová ma megérkezett Göncz Árpád magyar államfő, akit kedden Vaclav Havel cseh-szlovák elnökkel és a térség forradalmi átalakulásának több más vezető személyiségével együtt díszdoktorrá avatnak majd a brüsszeli egyetemen.

Vaclav Havel, aki a Benelux-országokba látogat, vasárnap Luxemburgban kezdi meg körútját, amelynek során kedden ugyan csak a brüsszeli egyetem vendége lesz. Szerdán és csütörtökön az Európai Közösségben és a NATO-ban is látogatást tesz, elsőként a közép-kelet-európai államfők közül.

A brüsszeli szabadegyetemen rendezendő ünnepélyes szertartáson a két elnök

mellett díszdoktori címmel tüntetik ki Doina Corneát, a romániai demokratikus ellenzék ismert személyiségét — aki már 1989-ben elnyerte ezt a megtiszteltetést, de akkor természetesen nem vehette át —, továbbá Bronislaw Geremeket, a lengyel szociális párt elnökét és a Szolidaritás egyik vezetőjeként nagy szerepet játszott a lengyelországi változásokban, Alekszej Jablov szovjet képviselőt, a Greenpeace szovjetunióbeli szervezetének elnökét és Willy Brandtot, az NSZK volt szövetségi kancellárját. Göncz Árpád hétfőn délután érkezett a belga fővárosba. A vizit protokollárisan magánlátogatásnak számít. A magyar államfőt a laekeni kastélyban ma délután fogadja a belga királyi pár és ebédet ad tiszteletre.

Aláírások kamatemelés ellen

A „Büntetőkamatot Ellenzők Csoportjának” képviselői hétfőn a Parlamentben kezdeményezték a kamatemelés elleni tiltakozást gyűjtötték össze. Az

ezzer aláírást, amelyet a kedvezményes lakáshitel-kamatok felemelése elleni tiltakozásul gyűjtöttek össze. Az

aláíráscsomagot Szabad György házelnök megbízásából Papp István, az Országgyűlés elnöki titkárságának vezetője vette át. Az aláírásgyűjtők azt várják a Parlamenttől, hogy tárgyalja újra a költségvetési törvénynek a kedvezményes kamatozású hitelekkel, illetve azok kamataival foglalkozó részét, és változtassa meg, pontosabban vonja vissza korábbi döntését. A csoport egyébként további több mint tízezer aláírás birtokában van, s folytatja a gyűjtést.

22-18 — Torgyánt leváltották

Torgyán Józsefnek nem szavaztak bizalmat a kiscgazdapárti képviselőcsoport tagjai hétfői ülésükön, így a frakcióvezető kénytelen megválni e tisztségétől.

Mint Oláh Sándor, az FKGP főtitkára az MTI munkatársának elmondta: a frakció zárt ülésén 18-an szavazták Torgyán József mellett, míg 22-en arra adták voksukat, hogy távozzon a frakció éléről.

Jól értesült forrásokból az is az MTI tudomására jutott: a frakcióülésen a kiscgazda képviselők felajánlották Torgyán Józsefnek, hogy önként mondjon le. A frakcióvezető azonban ezt nem fogadta el, sőt követelte az ellene benyújtott bizalmatlansági indítvány visszavonását. Mivel azonban a bizalmatlansági indítványt kezdeményező Vujtze Kálmán erre nem volt hajlandó, mégis szavaztak.

Patakvér

„Patakvért” folyt a kiscgazdapárti képviselőcsoport tegnapi frakcióülésén. Persze, csak jelképesen, mint ahogy a nemrég Csongrád megyei „földosztást” is jelképesen celebrálta az immár exfrakcióvezér. A földosztó jelképekkel talán nem is volt baj, amíg ki nem derült, hogy Magyarországon nem jelképeket kell osztani, hanem földet, ami keményebb dió, minthogy egyszerű konokossággal megoldható legyen. Kiderült mindez akkor, amikor a kormánypártok több mint egy hónapos huzavona — unalomba, s tehetetlenségbe fulladó huzavona — után dülöre akarták vinni a kárpótlással egybekötött földkérdést. Akkor, alig egy hete, Kónya Imre MDF-frakcióvezető örömmel újságolta sajtótájékoztatóján, hogy végre sikerült megegyezni a kiscgazdapárttal, s ezután egységes álláspontot fognak képviselni. Csakhogy ebben a megegyezésben Torgyán József már nem vett részt. Miután Antall József kormányfő kerek perec kijelentette, hogy a kiscgazdákkal tárgyal, Torgyán nem, már érezni lehetett a Torgyán-buktatás előszelét. És a zárt ülés bizalmi szavazásának szoros eredménye jelzi, az előszél után megjött a vihar is.

Panek József

Több(ség) a kisebbségért

A demokrácia fokmérője, rád megyében élő kisebbségek egyik képviselője ismertette.

A törvény fogadtatása

A Csongrád megyei közgyűlés és az itteni Etnikai Kisebbségek Érdekegyeztető Tanácsa közös rendezvényén, melyen Wolfart János helyettes államtitkár, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke ismertette a kisebbségi törvény tervezetét és a kormány elképzeléseit.

Csongrád megyében a lakosságnak csupán 2 százaléka tartozik valamely kisebbségi csoporthoz. Ennek ellenére a résztvevők egyetértettek a kisebbségi hivatal elnökének helyzetértékelésével: a korábban hivatalos álláspont — a nemzeti-szélsőpolitika „sikerághozat” — igazságtartalma minimális,

az asszimiláció felgyorsult,

a kisebbségek önszerveződése alacsony, nincsenek intézményesült formák arra, hogy a többség megismerhesse az országban élő más népcsoportok kultúráját. A kisebbségi törvény annak szükségessé feltétele, hogy európai szinten szabályozzák ezt a kényes kérdést. A törvénytervezet kiindulópontja, hogy a kisebbségek identitásadata nem erősödhet meg az anyanyelv ismerete nélkül. Ebből következően közösségi, azaz többségi jogokat kell biztosítani a népcsoportoknak. A törvényt előkészítők alapállása:

a politikai képviselet,

azaz, hogy részt vehessenek a politikai döntéshozatalban. Az alulról építkező kisebbségi önkormányzatokat ne valamiféle egyesületnek, hanem a közhatalom részének tekintsék. Az általuk kulturális autonómiának nevezett szolgáltatástömeg tartalma az, hogy a kisebbségek beleszólhassanak abba, hogy róluk és velük hogyan foglalkoznak a különböző intézmények és tömegtájékoztatói eszközök.

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal munkatársainak és a megyében élő kisebbségi népcsoportok képviselőinek tanácskozásán véleményt mondtak a cigányság képviselői is.

A kisebbségek támogatására létrehozott Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Alapítványt, mely pályázatok alapján több mint 50 millió forintot oszthat szét.

Ü. I.

Altemplomszentelés

Szeged hármas feltámadása

Gyertyák imbolygó lángja és a fallámpák sárga fénye mellett gyűltek össze az emberek tegnap délután a dóm átépített altemplomában. Az alacsony dongaboltozat alatt, a kripta sírjai között tartott szentmisén nyitották meg a nyilvánosság előtt is az altemplomot, ahol új sírhelyeket jelöltek ki, és oltárt állítottak.

A Borvendég Béla tervezte kapu lépcsőin lefelé lépkedve, egy magasba tekintő, apró világitóablak még egyszer fölemeli a tekintetet, miközben lábunk tovább visz.

A török, az árvis és Trianon: Szeged három halála, amelyeket mindannyiszor föltámadás követett. Gyulay Andre szeged-csanádi megyés püspök e sorsfordulókat emelte ki városunk történetéből azért, hogy bizonyítsa: Isten szeretettel adott az emberek szívébe, hogy újra és újra életre keltsék lakóhelyüket.

A Trianon után Temesvárról elűzött, és Szegeden letelepedett Glatzfelder Gyula püspök fölépíttette a fogadalom templomát, és megtanította a háborúban szétzilált népet kereszténynek lenni. Most is meg kell újulnunk, hiszen az évezredek erkölcsi intelmeire ma már alig jut figyelem.

A sírok táplálják bennünk a feltámadás reményességét, az oltár pedig legyen földi életünk erőforrása — mondta Gyulay Andre, majd a szentmise végén megáldotta a helyet, amely most már méltó Isten szolgálatára. (Somogyi Károlyné felvétele.)

